

Autor: Aleksandra Żukowska

Tytuł: Komunikacyjna funkcja metafory wizualnej i multimodalnej na przykładzie prac wyróżnionych w konkursie Galeria Plakatu AMS

SŁOWA KLUCZOWE

metafora wizualna, metafora multimodalna, metonimia wizualna, funkcja komunikacyjna metafory, plakat, Galeria Plakatu AMS, plakat społeczny, plakat kulturalny, Charles Forceville, semiotyka obrazu, znak, znaczenie

Badania poświęcone problematyce metafory wizualnej i multimodalnej prowadzone od lat 90. przez holenderskiego badacza Charlesa Forceville'a zapoczątkowały dynamiczny rozwój analiz w tym obszarze. Autor, wychodząc od interakcyjnej teorii metafory Maxa Blacka oraz teorii relewancji Dana Sperbera i Deirdre Wilson, usystematyzował rozważania na temat metafory, jako metody konstruowania przekazu w różnych modalnościach oraz wprowadził definicje i typologię metafor wizualnych i multimodalnych, stanowiące punkt wyjścia do współczesnych badań w tym zakresie. Niniejsza rozprawa ma na celu analizę metafor wizualnych i multimodalnych w polskim plakacie o tematyce społecznej (na przykładzie plakatów laureatów konkursu Galeria Plakatu AMS) i uwzględnia niej źródła z zakresu językoznawstwa kognitywnego, medioznawstwa i nauk o sztuce. Przeprowadzono w niej eksploracyjno-opisowe badanie z zakresu semiotyki multimodalnej, w oparciu o autorski kwestionariusz analizujący metaforę wizualną i multimodalną. Pozwoliło ono opisać sposób użycia metafor mono- i multimodalnych w zakresie ich funkcji komunikacyjnej obejmującej globalne tworzenie znaczenia komunikatu, uwzględniające relacje syntaktyczne między znakami wizualnymi i werbalnymi oraz znaczeniowórczy wymiar środków plastycznych, takich jak kompozycja czy kolorystyka.

KEYWORDS

visual metaphor, multimodal metaphor, visual metonymy, communicative function of metaphor, poster, AMS Poster Gallery, social poster, cultural poster, Charles Forceville, semiotics of the image, sign, meaning

Research dedicated to the study of visual and multimodal metaphors conducted since the 1990s by Dutch scholar Charles Forceville has initiated a dynamic development of analyses in this field. Drawing from Max Black's interaction theory of metaphor and Dan Sperber and Deirdre Wilson's relevance theory, Forceville systematized considerations on metaphor as a method of constructing messages in various modalities and introduced definitions and typologies of visual and multimodal metaphors, which serve as a starting point for contemporary research in this area. This dissertation aims to analyze visual and multimodal metaphors in Polish social-themed posters (based on the posters of the AMS Poster Gallery competition winners) and incorporates cognitive linguistics, media studies, and art science sources. It conducts an exploratory-descriptive study in the field of multimodal semiotics, based on a proprietary questionnaire analyzing visual and multimodal metaphors. This study enabled the description of the use of mono- and multimodal metaphors in terms of their communicative function, encompassing the global creation of message meaning, considering the syntactic relationships between visual and verbal signs, and the meaning-creating dimension of artistic means such as composition and color scheme.

Aleksandra Żukowska